

Voorstel aan de raad

Datum PM

[In te vullen door de raadsgriffie]

Raadsnummer

[In te vullen door de raadsgriffie]

Onderwerp

Ontwerp Omgevingsvisie Almere 2050. Behouden, versterken en vernieuwen voor een gezonde toekomst

Beleidsveld

Ruimtelijke Ontwikkeling

Portefeuillehouder

P.J.G. Tang

Steller

M. Stolk en R. van Stipriaan Luiscius

Fatale termijn

1 januari 2026

Voorgesteld raadsbesluit

1. In te stemmen met de ontwerp Omgevingsvisie Almere 2050: Behouden, versterken en vernieuwen voor een gezonde toekomst en het bijbehorend participatieverslag.
2. Daarmee de bestaande kwaliteiten van de stad te behouden en versterken:
 - a. aangenaam wonen in een moderne stad;
 - b. meerkernig en groen;
 - c. duurzaam en innovatief;
 - d. diverse stad.
3. En in te zetten op de volgende vernieuwingsopgaven:
 - a. toekomstperspectief bestaande wijken en bewoners;
 - b. voorzieningen als fundament van een leefbare stad;
 - c. verdichting en functiemenging;
 - d. ruimte voor werk;
 - e. nieuwe oplossingen voor mobiliteit;
 - f. waardering van het bestaande.
4. De ontwerp Omgevingsvisie vrij te geven voor inspraak.

Inleiding en bestuurlijke context

Op 2 februari 2023 heeft uw raad ingestemd met de Startnotitie Omgevingsvisie Almere 2050. Daarmee heeft u opdracht gegeven tot het opstellen van een nieuwe Omgevingsvisie, mede gebaseerd op de eerder door u vastgestelde visie *Almere, Stad met toekomst*. Ook heeft u daarmee richting gegeven aan het participatieproces voor de totstandkoming van de visie en het omgevingseffectonderzoek.

Met dit voorstel leggen wij de ontwerp Omgevingsvisie en het bijbehorend participatieverslag aan u voor met het verzoek hiermee in te stemmen en de ontwerp Omgevingsvisie vrij te geven voor inspraak.

Onderdeel van de ontwerp Omgevingsvisie is een ontwikkelstrategie die in hoofdlijn bestaat uit het behouden en versterken van de bestaande kwaliteiten van de stad en vernieuwen waar nieuwe opgaven daarom vragen. De hoofdpunten van deze ontwikkelstrategie zijn in dit voorstel nader geduid en kort samengevat in 2 beslispunten.

Voorstel aan de raad

Wat is een Omgevingsvisie?

Een Omgevingsvisie is een plan van de gemeente waarin staat hoe we onze stad op de lange termijn willen ontwikkelen. Het gaat over alles wat met de fysieke leefomgeving te maken heeft: wonen, verkeer, groen, water, duurzaamheid, gezondheid, veiligheid, cultuur, economie en voorzieningen. Tot de leefomgeving behoort alles wat we om ons heen kunnen ruiken, zien, horen en voelen.

De visie kijkt vooruit tot 2050. Dat lijkt ver weg, maar het is nodig om nu al goede keuzes te maken voor de toekomst van Almere. Hoe willen we dat de stad eruit ziet als onze kinderen volwassen zijn? En wat moeten we nu doen om dat mogelijk te maken?

De Omgevingsvisie is een verplicht onderdeel van de Omgevingswet. Deze wet vraagt van gemeenten dat zij één samenhangende visie op de leefomgeving maken. Zo zorgen we ervoor dat bijvoorbeeld woningbouw, klimaat, vervoer en natuur goed op elkaar zijn afgestemd.

De Omgevingsvisie geeft de grote lijnen en de richting voor de toekomst. De visie kan verder worden uitgewerkt in omgevingsprogramma's of beleid voor een bepaald onderwerp of gebied. Samen vormen die de basis voor het Omgevingsplan, waarin de juridische regels komen te staan.

Waarom maken we nu een nieuwe Omgevingsvisie?

In 2017 stelde de raad de vorige Omgevingsvisie vast. Die voldeed nog aan de oude wetgeving. De stad is sinds die tijd flink veranderd, en de opgaven zijn groter geworden. Denk aan het woningtekort, de klimaatverandering, de beheeropgave, de energietransitie, de druk op het openbaar vervoer en de behoefte aan goede voorzieningen in de wijken.

Daarom hebben we nu een nieuwe Omgevingsvisie gemaakt, die:

- voldoet aan de eisen van de Omgevingswet;
- beter aansluit bij de huidige maatschappelijke, ruimtelijke en ecologische uitdagingen;
- bij de veranderende bevolking/veranderende wensen en behoeften van de Almeerders;
- en ruimte geeft voor groei, met oog voor duurzaamheid, diversiteit en leefkwaliteit.

Omgevingseffectrapport

Het is verplicht de milieueffecten van de voorgestelde keuzes zorgvuldig in beeld te brengen. Met uw besluit over de startnotitie heeft u ook besloten om een breder dan gebruikelijke effectrapportage op te stellen: een omgevingseffectrapport (OER) in plaats van een milieueffectrapport (MER). Het OER laat zien wat de te verwachten effecten van verschillende beleidskeuzes zijn, welke aandachtspunten dat oplevert en doet voorstellen voor aanscherping van beleid zodat de plannen uit de Omgevingsvisie kunnen leiden tot een verbetering van de fysieke leefomgeving. Het laat niet alleen zien wat de milieueffecten zijn, maar kijkt bijvoorbeeld ook naar de maatschappelijke of mobiliteitseffecten. Met onze brief van 28 november 2023 hebben wij u geïnformeerd over de aanpak van het effectonderzoek.

Beoogd effect

De raad is geïnformeerd over de uitkomsten van het participatieproces, de uitkomsten van het uitgevoerde omgevingseffectonderzoek, de inhoud van de ontwerp Omgevingsvisie en het beoogde vervolgproces en heeft op basis daarvan besloten tot het vrijgeven van de ontwerp Omgevingsvisie voor inspraak en het proces ter afronding van de Omgevingsvisie.

Toelichting en argumenten

Inhoud van dit voorstel

Dit raadsvoorstel is wat uitgebreider dan u van ons gewend bent. Dat is noodzakelijk, omdat wij u graag goed willen meenemen in (a.) de belangrijkste uitkomsten van de participatie, (b.) de hoofdconclusies uit het omgevingseffectonderzoek en (c.) de hoofdlijnen van de ontwerp Omgevingsvisie die daarop mede zijn gebaseerd.

a. Hoe hebben inwoners en organisaties meegedaan?

We hebben bij het opstellen van deze ontwerp Omgevingsvisie bewust gekozen voor een breed en verdiepend participatietraject. De toekomst van Almere raakt immers direct aan de toekomst van Almeerders. Goede participatie vergroot het draagvlak en versterkt het vertrouwen tussen overheid en inwoners. Bovendien, en dat

Voorstel aan de raad

is misschien nog wel belangrijker, krijgen we een beter beeld van wat Almeerders van belang vinden voor de toekomst van hun stad. Het helpt ons om zaken waar wij nog niet aan hebben gedacht beter inzichtelijk te krijgen.

Om zoveel mogelijk inwoners en partners te bereiken, hebben we gebruikgemaakt van verschillende vormen van participatie. Die verschillende vormen hebben we ook ingezet, om mensen te bereiken die we normaal minder goed bereiken:

Debatreeks in Casa Casla: Samen met culturele organisatie Avanti organiseerden we bijeenkomsten over tien hoofdthema's, zoals wonen, werken, duurzaamheid, mobiliteit en leefbare wijken. Inwoners konden hun ideeën geven en eerder verzamelde informatie verdiepen.

Straatinterviews door studenten: Een groep studenten interviewde mensen op straat over wat zij belangrijk vinden voor hun buurt of wijk en voor Almere als stad. Hun specifieke doel was om Almeerders te spreken die anders niet snel deelnemen aan bijeenkomsten of online meedenken.

Gesprekken met maatschappelijke organisaties: We spraken met zorginstellingen, scholen, sportclubs, culturele organisaties, ondernemers en andere partners. Zij zien dagelijks wat er speelt in de stad en gaven waardevolle input.

Bezoek aan taallessen: Om ook mensen te bereiken die moeite hebben met lezen of de Nederlandse taal, bezochten we taallessen voor laaggeletterden en mensen met een beperking. In eenvoudige taal en aan de hand van beelden gingen we met hen in gesprek over wat zij belangrijk vinden in hun buurt en stad.

Burgerberaad: Voor het eerst organiseerde Almere een burgerberaad. Een groep inwoners werd geloot, zodat een goede afspiegeling van de stad ontstond. Zij kwamen meerdere keren bij elkaar, kregen informatie, bespraken onderwerpen en gaven een gezamenlijk advies aan de raad.

Uitkomsten gespreksreeksen en verwerking in de Omgevingsvisie Almere

De gesprekken met bewoners, maatschappelijke partners en andere betrokkenen leverden een rijk palet aan inzichten op. Hieronder hebben we die inzichten thematisch geclusterd en de conclusies voor de Omgevingsvisie weergegeven. Daarna gaan wij specifiek in op de adviezen van het burgerberaad.

Wonen en leefomgeving

Veel Almeerders maken zich zorgen over de betaalbaarheid en beschikbaarheid van woningen, met name voor jongeren, starters en ouderen. Er is een sterke roep om diversiteit in woningtypen; niet iedereen zoekt een eengezinswoning met tuin. Er is behoefte aan passende en betaalbare woonvormen voor verschillende levensfasen, en aan woningen die onderdeel zijn van complete buurten – met voorzieningen dichtbij en ruimte voor ontmoeting.

Daarnaast werd het belang van doorstroming benadrukt: ouderen moeten kunnen verhuizen naar een passende woning, zodat gezinnen hun plek kunnen innemen.

Conclusie voor de Omgevingsvisie: De visie zet in op 'wonen met kwaliteit': betaalbaar, passend, divers en in een groene, verbonden wijkstructuur. Doorstroming wordt gefaciliteerd via variatie in woningtypen en de inzet op levensloopbestendige buurten.

Groene stad, duurzaamheid en energie

Almere wordt gewaardeerd om haar groenblauwe karakter. Bewoners willen dit niet alleen behouden, maar versterken. Groene tuinen, natuur in en om de stad, het belang van water voor biodiversiteit – het zijn breed gedragen thema's. Ook duurzaamheid is belangrijk: van energieopwekking op wijkniveau tot het ontwikkelen van een toekomstbestendige energie-infrastructuur. Pampus wordt genoemd als kansrijke locatie voor ecologische ontwikkeling.

Conclusie voor de Omgevingsvisie:

De visie kiest voor een robuuste ecologische hoofdstructuur en stimuleert vergroening op alle schaalniveaus. Energieplanologie en klimaatadaptatie krijgen een structurele plaats in de ruimtelijke ordening.

Voorstel aan de raad

Ontmoeting, voorzieningen en sociale cohesie

Veel deelnemers ervaren een tekort aan plekken voor ontmoeting. Zowel jongeren als ouderen missen plekken waar ze samen kunnen komen, sporten, cultuur beleven of activiteiten organiseren. Bewoners willen dat voorzieningen eerder worden gebouwd (niet pas ná de woningen), beter verspreid zijn over de stad, en uitnodigen tot contact tussen mensen. Er is ook veel animo voor wijkinitiatieven, mits deze ondersteund worden.

Conclusie voor de Omgevingsvisie:

De visie stelt ontmoeting centraal: in de fysieke inrichting én in de opgave voor maatschappelijke voorzieningen. Elke wijk moet kunnen beschikken over een basisniveau aan zorg, cultuur, sport en ontmoeting. Wijkinitiatieven worden actief gefaciliteerd.

Mobiliteit en bereikbaarheid

De stad groeit, en daarmee verandert ook het mobiliteitsgedrag. Bewoners wensen een fietsvriendelijke en toegankelijke stad, met goed openbaar vervoer binnen Almere én richting de regio. Tegelijkertijd is er ook een stem die pleit voor autovriendelijkheid, zeker voor mensen met een beperking of voor woon-werkverkeer. In nieuwe wijken wordt autoluwheid positief beoordeeld, mits bereikbaarheidsopties gegarandeerd blijven.

Conclusie voor de Omgevingsvisie:

Almere kiest voor duurzame mobiliteit, met prioriteit voor fiets en openbaar vervoer. Goed openbaar vervoer tussen en binnen de stadsdelen is uitgangspunt. Er blijft daarnaast aandacht voor autobereikbaarheid, met maatwerk per gebied. De visie ondersteunt autoluw ontwerpen, mits dit niet ten koste gaat van toegankelijkheid.

Economie, werk en onderwijs

Er klinkt een duidelijke oproep om werkgelegenheid binnen de stad te versterken, zodat minder woon-werkverkeer nodig is. Mensen willen het liefst werken in of nabij hun eigen wijk. Voor jongeren is het belangrijk dat er stageplekken, leeromgevingen en studieruimtes zijn. Daarnaast worden zorgen geuit over het lerarentekort en het tekort aan huisartsen.

Conclusie voor de Omgevingsvisie:

De visie stimuleert economische dynamiek in wijken en het centrum door wonen, werken en andere functies te mengen waar dat kan en alleen te scheiden wanneer dat – bijvoorbeeld vanwege milieueffecten – noodzakelijk is. Ruimte voor onderwijs en zorg wordt tijdig ingepast.

Veiligheid, toegankelijkheid en communicatie

Bewoners benoemen veiligheid, onderhoud en duidelijke communicatie als voorwaarden voor prettig wonen. Voor mensen met een beperking en laaggeletterden moet de stad beter toegankelijk worden – fysiek én qua informatie. Ook jongeren willen meer betrokken worden bij besluiten, bijvoorbeeld rond ruimtelijke ontwikkelingen of ‘hotspots’ in de stad.

Conclusie voor de Omgevingsvisie:

Toegankelijkheid en inclusiviteit zijn expliciete ontwerpprincipes geworden. De visie benadrukt veiligheid in inrichting en beheer van de openbare ruimte.

Adviezen van het burgerberaad

Het burgerberaad bracht 14 adviezen uit. De meeste van deze adviezen hebben we rechtstreeks kunnen opnemen in de Ontwerp Omgevingsvisie.

1. Behoud de groene identiteit van Almere

Advies: Almere moet haar groene en waterrijke karakter behouden. Dit betekent toepassing van de 3-30-300 regel, aandacht voor biodiversiteit en duurzame inrichting van nieuwe en bestaande wijken, zonder dat verdichting leidt tot verlies van groen.

Visie: Het behouden en versterken van het groenblauwe raamwerk is een van de belangrijkste ontwikkelprincipes van deze visie. Het gaat daarbij niet alleen om de hoeveelheid groen, maar ook om de diversiteit daarvan, waarmee ook de biodiversiteit kan worden verbeterd. Invoering van de 3-30-300 regel is in de visie opgenomen. De verdere groei van de stad mag niet ten koste gaan van het groen, daarom zetten wij zoveel mogelijk in op natuurinclusieve ontwikkeling, zoals bijvoorbeeld in Hart van de Stad. We werken stapsgewijs toe naar 100% duurzame, natuurinclusieve en circulaire gebiedsontwikkeling.

Voorstel aan de raad

2. Lokaal vervoer

Advies: Almere moet in 2050 dé fiets- en OV-stad van Nederland zijn. Dat vraagt om een compleet en veilig fiets- en openbaar vervoernetwerk met een ‘OV-stadsring’, snelfietspaden en goede overstappunten.

Visie: We stimuleren dat Almeerders bij voorkeur andere vervoermiddelen dan de auto gebruiken. We zetten in op goed bereikbare fietsenstallingen die openbaar en veilig zijn en voldoende ruimte voor verschillende soorten fietsen en oplaadpunten bevatten. Ook zetten we in op het versterken van de fietsnetwerken en gebruiken we fietsreistijd als uitgangspunt. We monitoren de toenemende snelheidsverschillen op de fietspaden en nemen maatregelen als de veiligheid daarmee in gedrang komt. De Almeerse gescheiden infrastructuur beschouwen we, net als het groenblauwe raamwerk, als een van de kernkwaliteiten van de stad. Dat systeem willen we waar mogelijk behouden en in de nieuwe stadsdelen voortzetten. We gaan het idee van een OV-stadsring onderzoeken.

3. Van en naar Almere, bereikbaar in de toekomst

Advies: Verbeter de regionale bereikbaarheid van Almere door stevig in te zetten op lobby voor klimaatvriendelijke mobiliteitsoplossingen, uitbreiding van spoor- en wegennet en multimodale overstaphubs.

Visie: Met de IJmeerverbinding kan een groot deel van de regionale verplaatsingen via het Amsterdamse metronetwerk gaan lopen. Daarmee ontstaat weer ruimte op het hoofdspoor én de Flevolijn. Die ruimte maakt meer en snellere treinen mogelijk tussen de MRA en Almere en naar het oosten en noorden van het land. Richting het Gooi en Utrecht blijft de Stichtse Lijn - een openbaar vervoerverbinding met de regio Gooi en Vechtstreek en Utrecht - als reservering op de kaart staan. Bij voorkeur voor het realiseren van een volwaardige intercityverbinding tussen Almere en Utrecht. Op de korte termijn ligt op deze verbinding het verbeteren van het OV per bus het meest voor de hand. Ook blijven we inzetten op verbreding van de A6 in de richting van Lelystad en verbreding van de A27. Op de OV-knooppunten willen we het overstappen tussen de verschillende manieren van reizen zo makkelijk mogelijk maken. Ook zetten we op die plekken in op functiemenging. We stimuleren mobiliteitshubs en wijk- en buurthubs.

4. Wonen voor Almeerse jongeren

Advies: Geef jongeren meer kansen op de woningmarkt via betaalbare, passende en duurzame woningen. Stimuleer vormen zoals co-living en kleine woningen en pas regelgeving aan in samenwerking met andere overheden.

Visie: Het doel is voldoende passende en betaalbare woningen voor iedereen. De Omgevingsvisie geeft aan dat er de komende decennia vooral veel extra woningen en woonvormen nodig zijn voor jongeren, ouderen en eenpersoonshuishoudens.

5. Cultuur is het hart van de stad

Advies: Almere moet cultureel volwassen worden. Investeer in diverse culturele voorzieningen, broedplaatsen en evenementen in alle stadsdelen, en stel een cultuurraad in die toeziet op kwaliteit en inclusiviteit.

Visie: De Omgevingsvisie constateert een tekort aan maatschappelijke voorzieningen, waaronder cultuur. De inzet is dit tekort in te lopen, mee te laten groeien en aan te passen aan de veranderende behoefte van de bewoners. Bij de realisatie van de infrastructuur van de stad (vervoer, woningen en voorzieningen) is inclusie het uitgangspunt. Ook in de plannen voor Hart van de Stad en Almere Pampus is er expliciete aandacht voor (kleinschalige) cultuur en inclusie. Het Hart van de Stad wordt meer nog dan dat het nu al is, het culturele centrum van de stad.

6. Ouderen en wonen

Advies: Zorg voor geschikte woonvormen voor ouderen, zoals geclusterde of levensloopbestendige woningen. Combineer dit met aangepaste zorgvoorzieningen en passend openbaar vervoer in de wijken.

Visie: Zoals hierboven aangegeven is het doel voldoende passende en betaalbare woningen voor iedereen te bieden. We zetten in op extra woningen voor jongeren, ouderen en eenpersoonshuishoudens. Daarnaast zetten we in op levensloopbestendige wijken en het realiseren van meer zorgvoorzieningen. Ook gemixt met woningen.

7. Inrichten van de fysieke omgeving ten behoeve van verbinding en toegankelijkheid

Advies: Maak de stad uitnodigend en toegankelijk voor iedereen, met input van ervaringsdeskundigen. Denk aan wijkhuiskamers, ratelklikkers, verlichting en voorzieningen voor sociale ontmoeting.

Voorstel aan de raad

Visie: Inclusie is het uitgangspunt bij de realisatie van de infrastructuur van de stad. We zetten zoveel mogelijk in op ontmoeting door het realiseren van meer maatschappelijke voorzieningen en bij de inrichting van de openbare ruimte ontmoeting als een van de planningsprincipes te hanteren.

8. Autoluw in nieuwe wijken

Advies: Ontwikkel nieuwe wijken met zo min mogelijk ruimte voor de auto. Stimuleer deelvervoer en duurzame mobiliteit en beperk autobezit via ontmoedigingsbeleid en randparkeren.

Visie: We vinden het van belang dat Almere bereikbaar blijft. Ook per auto. Juist daarom is het noodzakelijk lopen, fietsen en OV-gebruik te stimuleren. We zetten hierbij in op de zes v's: verdichten, verbinden, veraangename, verknopen, verleiden en verduurzamen. Kern daarvan is het nabijheidsprincipe. We willen wonen, werken en voorzieningen dicht bij elkaar brengen.

9. Creëer diverse wijken

Advies: Bouw wijken met afwisseling in functies, hoogtes en doelgroepen. Zorg voor ontmoetingsplekken, multifunctionele gebouwen, een mix van huur/koop en aandacht voor duurzaamheid en visuele variatie.

Visie: Dit advies raakt alle ontwikkelprincipes die centraal staan in deze Ontwerp Omgevingsvisie: Meer diverse passende en betaalbare woningen voor verschillende doelgroepen in gevarieerde woonmilieus, functiemenging, ontmoeting, verdichting, duurzaam en energieneutraal bouwen.

10. Duidelijke en toegankelijke communicatie door de gemeente

Advies: Communiceer begrijpelijk met alle inwoners. Gebruik eenvoudige taal (B1-niveau), visuele hulpmiddelen en meertaligheid. Maak informatie over beleid, zoals de Omgevingsvisie, voor iedereen toegankelijk.

Visie: Dit advies heeft een meer algemene strekking. Voor wat betreft de Ontwerp Omgevingsvisie hebben we ons best gedaan zo toegankelijk mogelijk te schrijven en de tekst daar waar mogelijk te ondersteunen met pictogrammen. Voor de publicatie van de definitieve Omgevingsvisie denken we ook aan korte instructieve filmpjes.

11. Buurtspecifieke voorzieningen

Advies: Bied passende voorzieningen per wijk, gebaseerd op de behoeften van bewoners. Verminder marktwerking, benoem wijkmakelaars en geef ruimte aan lokale initiatieven, ondernemers en welzijnsvoorzieningen.

Visie: We willen het voorzieningenniveau, zowel maatschappelijk als commercieel, op peil brengen en aanpassen aan veranderende behoeften. Dat kan bijvoorbeeld door verdichting en functiemenging, waarvoor in de eerste plaats de OV-knooppunten, maar ook centrale plekken in de bestaande wijken, in aanmerking komen.

12. Energie opwekken, opslaan en delen op straat-/wijkniveau

Advies: Stimuleer lokale energie-initiatieven. Pas wetgeving aan zodat energieopslag en -deling mogelijk zijn, verminder piekbelasting en ondersteun collectieve projecten van bewoners.

Visie: We werken aan balanswijken waarmee we willen experimenteren in Almere Pampus. Daarnaast werken we samen met bewoners aan de verduurzaming van de stad. Om de piekbelasting op het stroomnet te beperken en kosten te besparen gaan bedrijven op bedrijventerreinen samenwerken in energyhubs. Ze delen dan gezamenlijk een stroomaansluiting en regelen het stroomgebruik onderling. Dit zorgt, mede dankzij het gebruik van batterijen, voor een evenwichtiger stroomgebruik.

13. Leven in het groen/blauw

Advies: Zorg voor basisvoorzieningen in de natuur, zoals bankjes, picknicktafels, speelplekken en routes. Stimuleer gebruik en betrokkenheid van bewoners via duidelijke aanvraagprocedures voor extra wensen.

Visie: Het groen en water in de stad is er ook om gebruikt te worden. Zo hebben we dat ook in de ontwerp Omgevingsvisie aangegeven. Het realiseren van bankjes, speelplekken en routes is een mooie manier om daar invulling aan te geven. Dat zal vooral moeten gebeuren in gebiedsgerichte projecten.

14. Opbouw van de wijk

Advies: Behoud de unieke identiteit van wijken en stimuleer gemengde voorzieningen (wonen, zorg, werk, horeca). De gemeente moet sturen op vastgoed, burgerparticipatie bevorderen en wijkraden instellen.

Voorstel aan de raad

Visie: Bij het versterken van de bestaande kwaliteiten van de stad is het behoud van de unieke identiteit van wijken een uitgangspunt. Daarnaast zet de visie stevig in op functiemenging. Dat gaat over het mengen van wonen, werken en voorzieningen, maar ook over het mengen van voorzieningen onderling en multifunctioneel gebruik van bestaand vastgoed. Dit alles vindt natuurlijk altijd zijn plek in de wijken, waar we maatwerk willen leveren gebaseerd op de (veranderende) behoeften van de bewoners van die wijken.

b. Hoofdconclusies uit het Omgevingseffectonderzoek

Het Omgevingseffectrapport (OER) is een belangrijk ondersteunend product om keuzes in de Omgevingsvisie te kunnen maken. Het OER draagt bij aan een beter besluitvormingsproces van de Omgevingsvisie door urgente thema's te agenderen, alternatievenafweging inzichtelijk te maken en keuzes te onderbouwen. Het doel met het OER bij de Omgevingsvisie Almere 2050 is om, voorafgaand aan de besluitvorming, alle relevante beslisinformatie in beeld te brengen en dit mee te laten wegen bij de te maken keuzes in de visie.

In het OER bij de Omgevingsvisie is eerst de startsituatie in beeld gebracht (leefomgevingsfoto) en zijn de stadsbrede opgaven benoemd. Vervolgens zijn per ontwikkelgebied verschillende alternatieven op omgevingseffecten onderzocht, waarna de effecten op het niveau van de gehele stad in beeld zijn gebracht. Hierdoor is zowel op stads- als op gebiedsniveau de juiste beslisinformatie aanwezig om richting te geven aan de keuzes in de Omgevingsvisie.

Op basis van de keuzes die in de ontwerp Omgevingsvisie worden voorgesteld eindigt het OER met conclusies voor de Omgevingsvisie en aanbevelingen voor de uitvoering daarvan.

Het OER geeft aan dat de verdere groei van Almere een positieve bijdrage levert een veel maatschappelijke doelen die de gemeente heeft gesteld. De verschillende ruimtelijke maatregelen, zoals de grote woningbouwopgave, de extra voorzieningen, de extra arbeidsplaatsen voor verschillende bewoners en werknemers, dragen allen bij aan de ontwikkeling van een sterke en veerkrachtige samenleving, het oplossen van de woningnood en het vergroten van de economie. Almere is één van de weinige gebieden in Nederland waar ruimte wordt gemaakt voor dergelijke grootschalige opgaven. Daarbij staat de sociale staat, het mentale en fysieke welzijn en de menselijke maat, voorop in deze visie. In de Omgevingsvisie wordt een bandbreedte in aantal woningen en arbeidsplaatsen behouden. Zodoende kan de gemeente flexibel inspelen op de vraag en markt.

Daar staat tegenover dat de verdere groei van de stad ook extra milieudruk met zich meebrengt. Het OER geeft daarbij ook aan dat verschillende voorgestelde beleidskeuzes al bijdragen aan het verminderen daarvan. Op het gebied van biodiversiteit, het creëren van verbindingen, recreatiedruk en klimaatadaptatie liggen er nog wel aandachtspunten om alle ruimteclaims goed in te passen. Zo is het uitrollen van het bodem- en waterprincipe, zoals dat in Almere Pampus wordt toegepast, nog een uitdaging voor de rest van Almere.

Het OER constateert daarnaast dat er op het gebied van energie veel complexe vraagstukken spelen. Voordeel voor Almere is dat een groot deel van de stad is aangesloten op het stadswarmtenet. De Omgevingsvisie bevat daarnaast veel ideeën en voorgestelde maatregelen om in te spelen op de toenemende energievraag. Niettemin ligt binnen Almere vanwege de grootschalige opgaven de noodzaak om adaptieve energiestrategieën te ontwikkelen waarbij wordt ingespeeld op de veranderende energievraag, het energie-aanbod en de markt.

In de Omgevingsvisie wordt ingezet op een volledig circulaire economie in 2050. Dit door reeds lopende initiatieven, maar ook door als gemeente een stimulerende, sturende en faciliterende rol te spelen. Zo sluiten we ons aan bij circulaire convenanten en City Deals, waardoor we, samen met externe partijen, de circulaire transitie kunnen versnellen.

Tenslotte geeft het OER aan dat de Almeerse opgaven omvangrijk zijn. Of de maatregelen die de Omgevingsvisie voorstelt voldoende zijn om alle opgaven het hoofd te bieden kan alleen de toekomst uitwijzen. Monitoring van de mate waarin doelstellingen worden behaald is daarom een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren.

Passende beoordeling

Omdat de Omgevingsvisie ontwikkelingen bevat die een kans op significante gevolgen en een verhoging van de milieudruk met zich meebrengen, is er een *'passende beoordeling'* opgesteld. Het doel van een passende beoordeling is het nader signaleren van beleidskeuzes waarvan de uitvoerbaarheid vanwege effecten op het Natura 2000-netwerk, onzeker is. In dat geval moeten in de Omgevingsvisie maatregelen worden opgenomen

Voorstel aan de raad

die de negatieve effecten voldoende verzachten zodat aannemelijk gemaakt kan worden dat het beleid uitvoerbaar is.

Almere heeft nog veel ruimte voor stedelijke ontwikkeling. Wanneer deze ruimte wordt ingevuld met woningbouw en werkgelegenheid is er een toenemend risico op een toename van de stikstofdepositie en daarmee een risico op significante gevolgen op Natura 2000-gebieden. Wanneer concretisering van keuzes plaatsvindt in programma's en omgevingsplannen en er meer duidelijkheid is over de omvang van de verschillende ontwikkelingen, zal nader onderzoek nodig (kunnen) zijn naar effecten op Natura 2000-gebieden en de mogelijkheden om deze te beperken. Er moet in dat geval een Passende Beoordeling op projectniveau worden uitgevoerd. Er is op basis van de passende beoordeling geen indicatie dat de voorgestelde ontwikkelingen in de Omgevingsvisie op voorhand niet uitvoerbaar zouden zijn. Stikstof is voor alle ontwikkelingen een aandachtspunt en mogelijk risico, mede gezien de vanuit jurisprudentie steeds strenger wordende regels.

Ook signaleert de passende beoordeling dat de Omgevingsvisie ook ontwikkelingen met een mogelijk positief effecten op omliggende Natura 2000-gebieden bevat, zoals ontwikkelingen in de energietransitie (afname stikstof), circulaire doelstellingen in de (woning)bouw, toename van duurzame mobiliteit (afname stikstof) en realisatie en versterking van groen, natuur en inzet op natuurinclusieve landbouw (vergroting biodiversiteit).

c. Hoofdpijnen van de ontwerp Omgevingsvisie

Van toevluchtsoord naar thuishaven

Almere is in een razendsnel tempo gegroeid: van de oplevering van de eerste woningen in 1976 tot een stad met ruim 230.000 inwoners vandaag. Ooit een plek waar mensen naartoe gingen voor een huis met een tuin, is het nu een stad waar mensen willen leven – wonen, werken, ontmoeten en verblijven. Juist die aantrekkingskracht zorgt ervoor dat de groei van Almere ook de komende jaren doorzet. Die voortdurende groei brengt niet alleen kansen, maar ook verantwoordelijkheden met zich mee. In de bestaande stad liggen grote en urgente opgaven. We zien de groei ook als middel om bij te dragen aan oplossingen voor deze uitdagingen.

In delen van de stad leven Almeerders in onzekerheid over hun bestaan, de druk op betaalbaar en passend wonen neemt toe, de voorzieningen sluiten niet altijd meer aan op de behoeften van bewoners en het tekort aan werkgelegenheid is voelbaar. Deze opgaven hangen sterk samen met demografische veranderingen, zoals meer kleinere huishoudens, een vergrijzende bevolking en een grotere diversiteit aan leefstijlen. Tegelijkertijd dienen zich ook ecologische uitdagingen aan, zoals het aanpassen aan klimaatverandering, het versterken van biodiversiteit en het waarborgen van een gezonde leefomgeving. Een aantal van deze opgaven vraagt om andere manieren van denken en doen, om nieuwe, slimme en toekomstbestendige oplossingen. Zo is een betrouwbaar, robuust en duurzaam energiesysteem een cruciale randvoorwaarde om de ambities in de Omgevingsvisie te kunnen realiseren.

Ondanks deze opgaven is Almere een stad waar mensen graag wonen. De variatie in woonmilieus, de moderne architectuur en de aanwezigheid van groen en water maken de stad aantrekkelijk. Die kwaliteiten dragen bovendien direct bij aan een gezonde, klimaatbestendige leefomgeving. Ze zijn van waarde voor iedereen die in Almere leeft – mens, plant én dier. We werken op verschillende manieren aan de toekomst van Almere. We behouden wat de stad nu al bijzonder en aantrekkelijk maakt, maar versterken die basis ook waar dat nodig is. We veranderen de hoofdkoers van de stad niet. Tegelijk zetten we ook in op nieuwe, duurzame oplossingen. Nieuwe ontwikkelingen krijgen daarbij een logische plek in het bestaande weefsel van de stad – in verbinding met wat er al is, en met respect voor de identiteit van Almere.

Behouden en versterken

De kwaliteiten van de stad die we willen behouden en versterken zijn:

Aangenaam wonen in een moderne stad

Het is aangenaam wonen in de moderne stad Almere, maar voor een groeiende groep ouderen, jongeren en eenpersoonshuishoudens is er een gebrek aan passende en betaalbare woningen. De komende jaren wordt ingezet op een kwalitatieve impuls in de stad die er al is. Ook worden nieuwbouwgebieden, die op dit moment

Voorstel aan de raad

in aanbouw zijn, afgerond. Verder wordt een eerste stap gezet in het verdichten van het centrum van Almere, of 'Het hart van de Stad'. In de daaropvolgende periode kan Almere doorgroeien met nog eens 35.000 tot 60.000 woningen. Het merendeel daarvan is voorzien in Pampus, Oosterwold en rondom het centrum.

Meerkernig en groen

De verschillende kernen van de stad liggen in het groenblauwe raamwerk van Almere. Bij de ontwikkeling van Almere heeft, naast de meerkernige opzet, ook het groen en het blauw altijd centraal gestaan. De groenblauwe structuur vormt een netwerk en functioneert als een systeem. Dat systeem is de natuurlijke basis voor een toekomstbestendige leefbare stad met gezonde inwoners en een gezond en robuust ecosysteem. In de toekomst zal het groenblauwe systeem blijven dienen als leidraad voor de ruimtelijke en duurzame ontwikkeling van Almere. Maar de steeds urgenter wordende vraagstukken rondom klimaatverandering vragen om een steviger aanpak om de stad leefbaar te kunnen houden dan in het verleden werd voorzien.

Duurzaam en innovatief

Duurzaamheid en innovatie maken vanaf het begin deel uit van het DNA van Almere. Dat blijkt niet alleen uit de meerkernige opzet en gescheiden infrastructuur, maar ook uit vooruitstrevende keuzes zoals de grootschalige aanleg van stadsverwarming. De ontwerpers van de stad liepen op meerdere vlakken hun tijd vooruit. Om ook in de toekomst onze impact op het klimaat te beperken, is een verdere overstap naar duurzame energiebronnen essentieel. Daarnaast moeten we de energievraag verminderen, energie slimmer gebruiken en investeren in een toekomstbestendig elektriciteitsnet. Het is daarbij van groot belang dat iedereen toegang houdt tot betaalbare, betrouwbare en duurzame energie – voor elektriciteit, warmte én koeling.

Diverse stad

Zeker in vergelijking met andere nieuwe steden is Almere relatief snel uitgegroeid tot een superdiverse en inclusieve samenleving met inwoners van allerlei verschillende afkomsten en achtergronden. Tot voor kort was iedereen in de stad een nieuwkomer, maar inmiddels zijn er steeds meer Almeerders die in de stad geboren zijn. Die diversiteit uit zich onder meer in een diverse woon-, voorzieningen- en werkbehoefte. Daarom blijven we de komende jaren hierop inzetten.

Vernieuwen

Zaken die om vernieuwing vragen zijn:

Toekomstperspectief bestaande wijken en bewoners

Er ligt in Almere na vijftig jaar sinds het ontstaan van de stad een grote beheer- en onderhoudsopgave, die nieuw is voor deze jonge stad. Veel wijken zijn kort na elkaar gebouwd en bereiken daarmee vrijwel gelijktijdig een fase waarin onderhoud of vernieuwing noodzakelijk wordt. Almere is aanbeland in een nieuwe periode in haar ontwikkeling. Een periode waarin sociaal en fysiek beheer, verder groeien én de doorontwikkeling van de stad doorlopend tegelijkertijd om aandacht vragen.

Logischerwijs heeft niet elke wijk dezelfde vernieuwing nodig. Maatwerk is het devies. We zetten in hoofdzaak in op drie mogelijke werkwijzen: schoon heel en veilig, natuurlijke vernieuwing en stedelijke vernieuwing en bepalen per wijk wat nodig is om deze leefbaar te houden.

Voorzieningen als fundament van een leefbare stad

In verschillende delen van de stad is er in de afgelopen jaren een tekort aan passende voorzieningen ontstaan. Dit is een grote opgave, want voorzieningen vervullen meerdere functies: ze zorgen voor levendigheid en sociale dynamiek in wijken, maken de stad aantrekkelijk en leefbaar. Ze dragen bovendien direct bij aan het welzijn van bewoners: denk aan zorgvoorzieningen voor ouderen die langer zelfstandig thuis wonen, of aan plekken voor ontmoeting en ontspanning die belangrijk zijn voor onder andere jongeren en ouderen. Tijdens participatiegesprekken werd herhaaldelijk benoemd hoe groot de behoefte aan ontmoeting is – bijvoorbeeld via sportvoorzieningen, culturele plekken, restaurants of cafés. Ook het onderwijs speelt een grote rol in het aantrekkelijk houden van de stad: om jongeren aan de stad te binden, is een sterk en divers onderwijsaanbod onmisbaar. Het inlopen van tekorten en het aanpassen van het voorzieningenniveau aan de veranderende samenstelling en behoeften van de bevolking is daarom geen luxe, maar noodzaak. Dat vraagt om een andere manier van ontwikkelen: geen woningen eerst en voorzieningen later, maar beide vanaf het begin in samenhang realiseren, zoals we in de beginjaren van Almere gewoon waren te doen.

Voorstel aan de raad

Verdichting en functiemenging

Een aantal van de Almeerse huidige en toekomstige opgaven vraagt om een significant andere manier van ontwikkelen, een volgende stap in de groei en volwassenwording van de stad. Verdichting en functiemenging zijn geen doelen op zich, maar sterke middelen om deze opgaven tegelijk aan te pakken. Een andere kijk op stedelijke ontwikkeling is broodnodig, want hoewel aan de flanken (Pampus, Oosterwold) nog ontwikkelruimte is, worden elders de grenzen van groei voelbaar. Dit vraagt om slim en zorgvuldig omgaan met de ruimte binnen de bestaande stad. In de voorheen ruim opgezette polder is het maken van keuzes nu onvermijdelijk: wonen, werken, groen, voorzieningen en infrastructuur concurreren steeds meer om dezelfde ruimte.

Door te verdichten, creëren we meer draagvlak voor zowel maatschappelijke als commerciële voorzieningen die anders om zouden vallen en verkorten we de afstand tot winkels, scholen en andere faciliteiten. Het slim mengen van functies vergroot de kans op ontmoeting, bevordert het gevoel van veiligheid, ondersteunt onze duurzaamheidsambities én creëert aantrekkelijke vestigingsmilieus voor ondernemers.

Ruimte voor werk

In de eerste decennia van de ontwikkeling van Almere is het nog niet gelukt om voldoende werkgelegenheid aan de stad te binden. Toegang tot voldoende werkgelegenheid binnen een acceptabele reistijd is een belangrijke pijler van bestaanszekerheid. We zetten in op een groei van 55.000 banen tot 2040. Een deel van de werkgelegenheidsgroei komt voort uit de verzorgende sector (60%), die zich richt op de inwoners van de stad en automatisch meegroeit met de bevolkingsgroei. Hoewel alle bedrijvigheid in Almere belangrijk is en onze aandacht verdient, ligt de nadruk op het versterken van de stuwende sectoren (40%) en met name de sectoren Tech & Transitie (7.000 banen). Daarvoor is ook ruimte nodig en die ruimte is schaarser dan wij tot nu toe gewend zijn in Almere.

Nieuwe oplossingen voor mobiliteit

De huidige infrastructuur nadert de grenzen van haar capaciteit. Zonder ingrijpen zullen de netwerken in Almere én die richting Amsterdam vanaf 2030 langzaam vastlopen. Om de verkeersstromen in Almere ook in de toekomst zo optimaal mogelijk te houden én uit het oogpunt van duurzaam energiegebruik, klimaatmaatregelen, gezondheid en leefbaarheid, zetten we de komende jaren in op "de zes v's": verdichten, verbinden, veraangename, verknopen, verleiden en verduurzamen. Daarbij houden we vast aan het bestaande, en uitstekende, Almeerse mobiliteitssysteem gebaseerd op functiescheiding tussen lopen, fietsen, auto en openbaar vervoer. Deze Almeerse kwaliteit zetten we ook door in de nieuwe gebieden.

Waardering van het bestaande

Binnenkort viert Almere haar 50-jarige bestaan. De 'stad met toekomst' begint daardoor ook een steeds groter verleden te krijgen. De geschiedenis krijgt vorm in onze ruimte: ons erfgoed. Almere ziet zichzelf als de 'Hoofdstad van de Post65-periode'. Steeds meer gebouwen en andere plekken in de ruimte hebben een speciale betekenis in de stadsgeschiedenis. Cultureel erfgoed draagt bij aan de versterking van de identiteit van Almere, de Almeerders zelf én de ruimtelijke kwaliteit. Het is dus van belang voor de stad. Omgang met ons groeiend aanbod erfgoed is een nieuw aandachtspunt voor een jonge stad als deze. De komende decennia zetten we meer in op behoud en waardering van de speciale plekken van de stad.

Uitvoering

De doelstellingen van deze Omgevingsvisie geven richting aan de gewenste ontwikkeling van de stad, maar niet alle doelen kunnen *overal* en *tegelijk* worden gerealiseerd. Door de diversiteit van gebieden is maatwerk nodig, waarbij per wijk of stadsdeel keuzes worden gemaakt die passen bij de lokale context. Ambities kunnen elkaar versterken, maar kunnen niet als een gestapeld geheel over de stad worden uitgerold. De uitvoering gebeurt gefaseerd, met oog voor samenhang, haalbaarheid en lange termijnontwikkeling, ook omdat het financieel niet mogelijk is om alles tegelijk op te pakken.

Monitoring

Om de voortgang op de totale set ambities te waarborgen is jaarlijkse monitoring op het niveau van de stad als geheel van groot belang. We zullen daarbij gebruik maken van bestaande voortgangsrapportages, waarin we een rechtstreekse koppeling met de doelen uit de Omgevingsvisie zullen aanbrengen.

Voorstel aan de raad

Kanttekeningen en alternatieven

De ontwerp Omgevingsvisie biedt ruimte voor woningen, voorzieningen en werkgelegenheid, noodzakelijk voor een sterke, veerkrachtige stad. Maar dat brengt ook aandachtspunten met zich mee, zoals het Omgevingseffectonderzoek uitwijst. Verdichting en uitbreiding kunnen druk zetten op de leefbaarheid, bijvoorbeeld door geluidsoverlast, verslechterde luchtkwaliteit, windhinder of veranderingen in het karakter van bestaande wijken. Ook het groenblauwe raamwerk kan onder druk komen te staan door versnippering, recreatiedruk of ontbrekende ecologische verbindingen. Het toepassen van het bodem- en waterprincipe, zoals in Almere Pampus, is een uitdaging in de rest van de stad. Daarnaast kunnen, zonder aanvullende maatregelen, knelpunten ontstaan in mobiliteit en energievoorziening. Het realiseren van een duurzaam energiesysteem en het versterken van circulariteit blijven complexe opgaven in een stad die gefaseerd groeit. Tot slot vraagt toenemende verstedelijking om blijvende aandacht voor gezondheid, sociale samenhang en ontmoeting – aspecten die niet vanzelf ontstaan, maar die actief moeten worden ondersteund in beleid én ontwerp.

Er zijn alternatieven voor de voorstellen in de ontwerp Omgevingsvisie, maar die brengen ook nadelen met zich mee. Niet verdichten en alleen aan de randen bouwen leidt tot groter ruimtegebruik, langere reistijden, hogere infrastructuurkosten en meer autoverkeer, wat duurzaamheid, leefbaarheid en het draagvlak voor voorzieningen ondermijnt. Een focus op traditionele eengezinswoningen sluit niet aan bij de veranderende bevolkingssamenstelling. Minder inzetten op duurzame energie en klimaatadaptatie vergroot de kwetsbaarheid van de stad voor extremere weersomstandigheden en hittestress, waardoor de leefbaarheid afneemt. Tenslotte, als werkgelegenheid niet binnen de stad wordt aangetrokken, blijven reistijden lang, neemt de druk op mobiliteit toe en verliest de stad aan levendigheid en economische veerkracht. Werk dichtbij huis is bovendien cruciaal voor de bestaanszekerheid van bewoners.

De Omgevingsvisie is een wettelijk vereiste. Het is de strategische basis voor het Omgevingsplan. Zonder Omgevingsvisie ontbreekt een onderbouwing voor keuzes in toekomstige ruimtelijke ordening. Dit leidt dat er juridische onzekerheid kan ontstaan bij het toetsen van initiatieven. Zonder duidelijke visie weten initiatiefnemers minder goed waar ze aan toe zijn. Dit kan leiden tot meer bezwaar- en beroepsprocedures. Veel uitvoeringsplannen moeten aansluiten bij de Omgevingsvisie. Ontbreekt die, dan loopt ook de uitvoering vertraging op. Het kan een keuze zijn om beleid uit te blijven voeren zonder samenhangende visie. De huidige opgaven en ontwikkelingen vragen juist om strategische afstemming tussen verschillende sectoren, denk aan klimaatadaptatie, de energietransitie en woningbouw. Als een overkoepelende visie ontbreekt, leidt dit niet tot de meest vruchtbare aanpak. De grote gebiedsontwikkelingen die de komende jaren in Almere aan de orde zijn vragen om een helder strategisch kader.

Financiële middelen en effecten

We stellen de Omgevingsvisie op binnen de bestaande begrotingskaders. De middelen hiervoor zijn grotendeels afkomstig uit het programma Invoering Omgevingswet. Met de uiteindelijke vaststelling van de visie zijn geen financiële middelen gemoeid. Dat wordt waarschijnlijk anders wanneer de beleidsuitgangspunten van de visie nader worden uitgewerkt, al dan niet in omgevingsprogramma's of andere uitvoeringsgerichte documenten. Op dat moment kan er dan een afweging plaatsvinden over eventuele financiële consequenties daarvan. Of alle ambities uit deze visie financieel haalbaar zijn is op dit moment dan ook niet aan te geven.

Bij het raadsvoorstel waarmee we de definitieve Omgevingsvisie aan u voor vaststelling aanbieden voegen wij ook een uitvoeringsagenda toe. Daarin gaan wij nader in op de manier waarop uitwerkingsvoorstellen aan u worden aangeboden.

Uitvoering / Vervolgproces

Nadat u heeft ingestemd met de ontwerp Omgevingsvisie en deze heeft vrijgegeven voor inspraak wordt de visie 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende de inzageperiode kan iedereen (niet alleen belanghebbenden) een zienswijze indienen.

Wij stellen een nota van beantwoording op voor de binnengekomen zienswijzen en doen eventueel aanpassingen aan de Omgevingsvisie op basis daarvan. Vervolgens wordt de definitieve Omgevingsvisie, inclusief de nota van beantwoording ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Voorstel aan de raad

Wij hebben het Omgevingseffectrapport voor toetsingsadvies toegestuurd aan de Commissie MER. Als dat advies aanleiding geeft tot aanpassingen in de definitieve Omgevingsvisie, zullen wij die eveneens verwerken en met toelichting aan u voorleggen.

Wanneer u de definitieve Omgevingsvisie heeft vastgesteld, wordt deze gepubliceerd in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Wij verzoeken u het besluitvormingsproces rondom de Omgevingsvisie met voortvarendheid op te pakken. Niet alleen omdat de Omgevingsvisie een belangrijk koersdocument is dat implicaties heeft op vele beleidsterreinen waar op dit moment aan wordt gewerkt, maar ook omdat u op 29 juni 2023 heeft besloten voorkeursrecht te vestigen op het gebied Markerkanal 15 en daarbij heeft vastgesteld dat deze aanwijzing van rechtswege drie jaar na datum van dat raadsbesluit vervalt, tenzij voor dat tijdstip een Omgevingsvisie, Omgevingsprogramma of Omgevingsplan is vastgesteld. Het is ons voornemen met de vaststelling van de Omgevingsvisie dit voorkeursrecht te verlengen. Daarvoor is het noodzakelijk dat u uiterlijk op 29 juni 2026 een definitieve Omgevingsvisie vaststelt. Terugrekenend is het dan noodzakelijk dat u vóór 1 januari 2026 besluit over voorliggend voorstel.

Communicatie en participatie

Op het participatieproces zijn wij in de toelichting hierboven uitgebreid ingegaan. De communicatie over de hoofdlijnen van de ontwerp Omgevingsvisie is gestart met een persbericht, direct nadat wij de ontwerp Omgevingsvisie aan uw raad hebben toegestuurd.

Zodra uw raad besluit de ontwerp Omgevingsvisie vrij te geven voor inspraak, zullen wij dit breed onder de aandacht brengen. Met onze communicatie willen we inwoners en belanghebbenden duidelijk informeren over:

- de voorgestelde belangrijkste koerswijzigingen ten opzichte van de huidige Omgevingsvisie;
- wat er is gedaan met de inbreng van inwoners en belanghebbenden uit eerdere participatiemomenten;
- het besluitvormingsproces rondom de vaststelling van de visie;
- en de mogelijkheid tot inspraak.

Door helder te communiceren over deze onderdelen willen wij betrokkenheid stimuleren en inwoners actief uitnodigen om mee te denken over de toekomst van Almere.

Wij kiezen bewust voor een combinatie van middelen, zodat we verschillende doelgroepen op passende wijze bereiken, zowel digitaal als via offline-kanalen.

De volgende communicatiemiddelen worden hiervoor ingezet:

- **Persbericht aan regionale en lokale media**
Hiermee informeren wij een breed publiek en vergroten wij de zichtbaarheid van de ontwerp Omgevingsvisie.
- **Informatiepagina op [almere.nl](https://www.almere.nl)**
Op de gemeentelijke website komt een overzichtelijke pagina met een toelichting op de visie, de procedure rondom inspraak en directe links naar de ontwerp Omgevingsvisie en bijbehorende documenten. Zo bieden we geïnteresseerden laagdrempelige toegang tot alle relevante informatie.
- **Bericht via het officiële Facebookkanaal van de gemeente**
Met inzet van sociale media bereiken we snel een breed en divers publiek. We zetten dit kanaal in om inwoners actief te attenderen op de inspraakmogelijkheid.
- **Publicatie in Stadhuis aan Huis**
Deze offline publicatie zorgt ervoor dat ook inwoners die minder digitaal georiënteerd zijn, worden geïnformeerd. Daarmee borgen we inclusiviteit in onze communicatie en vergroten we de kans op een brede participatie.

Van de definitieve Omgevingsvisie maken we later ook een begrijpelijke samenvatting en mogelijk een paar korte filmpjes, zodat iedereen goed kan begrijpen wat erin staat.

Voorstel aan de raad

Bijlagen

- Ontwerp Omgevingsvisie Almere 2050. Behouden, versterken en vernieuwen voor een gezonde toekomst
- Omgevingseffectrapport Omgevingsvisie Almere 2050 (Antea Group, 13 juni 2025)
- Participatieverslag Omgevingsvisie Almere 2050

Achterliggende stukken

- Collegevoorstel ontwerp Omgevingsvisie Almere 2050 en -besluit d.d. 9 september 2025
- [Almere Stad met Toekomst \(2021\)](#)
- [Raadsvoorstel Startnotitie Omgevingsvisie \(2 februari 2023\)](#)
- [Sociale veerkracht van Almeerders: Advies over de Sociale Staat van de Stad \(2023\)](#)
- [Maatschappelijke Agenda 2024-2034 \(2024\)](#)
- [Raadsbrief aanpak van het effectonderzoek voor de Omgevingsvisie Almere 2050 \(28 november 2023\)](#)
- [Raadsbrief Evaluatie Burgerberaad Almere 2050 \(13 mei 2025\)](#)

Datum PM

[In te vullen door de raadsgriffie]

Raadsnummer

[In te vullen door de raadsgriffie]

Onderwerp

Ontwerp Omgevingsvisie Almere 2050. Behouden, versterken en vernieuwen voor een gezonde toekomst

De raad van de Gemeente Almere

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders,

Besluit:

[In te vullen door de griffie]

Almere,

De raad voornoemd,

De griffier,

De voorzitter,